

C. 742

m. kir. honvéd vezérkar főnöke 56.950/eln. 5. vkf. 1944. számú rendeletével.

Muz 1011

ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR
ARCHIVUM
Lelt. sz.: 2451

SEGÉDLET

Leltározva 2010

ELLENŐRIZVE 1973

AZ ALOSZTÁLYPARANCSNOKOK SZÁMÁRA.

II/A. RÉSZ.

HÍRADÓ ALAKULATOK GYORSITOTT KIKÉPZÉSE 3 HÓNAPRA.

1. FÜZET.

ÁLTALÁNOS KATONAI UJONCKIKÉPZÉS.

(1—4. HÉT)

A segédletben foglalt tananyag átvétele kötelező!
A tananyag részletes heti beosztása nem megkötő, hanem csak útmutatásul szolgál azok részére, akik e tekintetben kevés tapasztalattal rendelkeznek.

BUDAPEST, 1944.

A M. KIR. HONVÉD HÍRADÓ KÖZPONTI ISKOLA NYOMÁSA.

Sz 3486/1

1./ Ennek a segédletnek az a célja, hogy a folyó háboru követelte gyorsított hiradó sor ujonc és sor karp.kiképzés végrehajtásához a kiképző alosztály-parancsnokoknak teljesértékű támpontot adjon.

2./ A segédletben foglalt anyag átvétele, valamint heti 54 órában megszabott kiképzési idő betartása kötelező.

II.

1./ A „Segédlet az alosztály-parancsnokok számára II.Rész Hiradó alakulatok kiképzése 1.füzet” 1-7.oldalán lefektetett elvek a gyorsított kiképzés végrehajtásánál is érvényben maradnak. A végrehajtásnál tekintettel kell lenni a következőkre:

Alap ki-
képzés.

A./ A kiképzés időszakainak beosztása:

a./ A bevonulástól számított első 4 hét végére kiképzési cél: az ujoncok a gyalog karhatalmi egységben való alkalmazhatóságának elérése, és a hir.mü.ujonckiképzés alapjainak megteremtése. Suly az alapkiképzésen.

Hir.mü.
ujonc
kik.

b./ Az 5-12.hét hir.mü.ujonc (karp.ujonc) kiképzés. Kiképzési cél: az ujoncok hir.mü.szempontból való hadrafoghatóságának elérése, tisztesjelölteknél és karp-oknál a tisztesképzés, illetve nemt.tiszti kik.alapjainak megteremtése. Suly a hir.mü.kiképzésen.

c./ A karp-ok kiképzése a sor ujoncok kiképzésével együtt történik. A nemt.tiszti kiképzéshez szükséges többlet kik.anyag a megadott heti kiképzési óraszámom belül (54 óra) veendő át külön órarend szerint. A karp-ok nemt.tiszti előképzésével zlj-anként egy tisztet kell megbizni.

B./ Szakosítás:

Az ujoncokat (karp-okat is) a rendelkezésre álló ember-anyag minőségének figyelembevételével mellett a zlj. M. szükségleteinek megfelelően kell szakosítani. (Általában: 1/3 rádiós, 2/3 vezetékes. A vezetékes kiképzésben részesülők 2/5-e nehéz vez., 3/5-e könnyű vez.kik-ben részesül.) A szakosításra való kiválasztásnak a bevonulást követő 3-4 napon belül meg kell történnie. Ebben változást a 4.kiképzési hét végétől már

ne csináljunk. Az emberkiválasztáshoz támpontot az abban kevés gyakorlattal rendelkezők számára a Katonai Szemle 1943. augusztusi számában megjelent „Gyakorlati emberkiválasztás a híradó csapatnál” című cikk ad.

C./ Megjegyzés:

A háborus helyzet adta kényszerű szükségből bevezetett rövidített kiképzés nem eredményezheti azt, hogy gyengén kiképzett embereket osszanak be harcos híradó egységekbe. Ezért minden eszközzel elsősorban rámenős szellemű harcos katonákat kell nevelnünk és a rendelkezésre álló rövid idő alatt tisztán gyakorlati, sulykolásszerű hir.mű.kik-el a műszaki híradóeszközöket jól és megbízhatóan kiszolgálni tudó, hadrafogható legénységet kell a vezetés rendelkezésére bocsássunk.

Az így megadott gyakorlati tudás a sor ujonclegénységnél a rátermetteket tisztességre, az erre megfelelő karp-oknál nemt.tiszti kiképzésre olyan alapot kell adjon, melyet a kiképzés befejezését követő harctéri szolgálat rövid időn belül tökéletessé tesz.

---oOo---

Az általános gyorsított újonckiképzés 1-4. heti anyaga.

Kiképzési célok és heti óraszámok a gyorsított
általános újonckiképzés alatt.

Kiképzési ág	K i k é p z é s i c é l	Heti óraszám
Alap- kiképzés	Puskás karh.szolgálat Közelharc-kiképzés Harckik., mint önálló csatár és rajkötelékben	26 [†]
Hir.mü. kik. /	<u>Vezetékes:</u> 20-as ütem. Egyesvezeték építése természetes támpontokon, nehezebb átépítések nélkül. <u>Rádiós:</u> 40-es ütem. Rádióállomások telepíté- se és hívás-jelentkezés távb.és távi. üzemmódban.	20
Lőkik.és fegyvertan	A puska, pisztoly, géppisztoly és golyószóró kezelése és lövészet.	6
Szolg.szab.	A honvédre vonatkozó szolgálati szabályok. Őrszolgálat.	2
Kat.ismere- tek és Nem- zetvédelem.	Fegyvernemek ált.ismerete. A hir.csapat szervezete. A honvédre vonatkozó gazdaszatzközizgazgatási ismeretek. Kémelháritás, Nv.szolgálat.	A foglalko- zás közbe- ni pihe- nők alatt.
Ö s s z e s e n :		54

+ Ebből 1 óra Istentisztelet.

Példa a napi és órarendhez

(vezetékes kiképzésük.)

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
7	R e g g e l i g y a k o r l a t o k						
750							Hir.mü.
8							Istentisztelet
9							/ / / / /
10	Alapki- képzés	Hir.mü. képzés	Alapki- képzés	Hir.mü. képzés	Alapki- képzés	Alapki- képzés	/ / / / /
11							Szolg.Szab.
12							/ / / / /
13	E b é d s z ü n e t						
14							/ / / / /
15	Hir.mü.					Általános tisztogatás	/ / / / /
16		Hir.mü.	Lőki- képzés	Hir.mü.	Lőki- képzés		/ / / / /
17	Szolg.Szab.						/ / / / /

Példa a napi és órarendhez
(rádiós kiképzésűek.)

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap	
7	Reggeli gyakorlatok						Hangolvasás	
7.50	Hangolvasás							
8	Hangolvasás						Istentisztelet	
8.30	Hangolvasás							
9	Alapki- képzés	Hír- mű.	Alapki- képzés	Hír- mű.	Alapki- képzés	Alapki- képzés	/ / / / / / / /	
10							Szolg. Szab.	
11			Szolg. Szab.					
12			Hangolvasás (adás)					
13	Ebédszünet							
14	Hangolvasás		Lőki- képzés	Hangolvasás		Általános tisztoztatás	/ / / / / / / /	
15	Alapki- képzés			Alapki- képzés				
16	Alapki- képzés		Lőki- képzés					
17	Alapki- képzés		Lőki- képzés					

RÉSZLETES HETI KIKÉPZÉSI TERVEZET.

Megjegyzés: Az alapkik-ből a csap.lgv. és az eü.kik. a katonai ismeretek és nemzetvédelemmel együtt a foglalkozás közbeni pihenők alatt ismerttetendő.

1. hét.

Kiképzési ág	Kiképzési anyag	Heti óra-szám
A l i a p k i k é p z é s	<p><u>Kat.testnevelés:</u> Célja (317-321). Reggeli gyakorlatok (322-333) 1.napi gyakorlatok: 1-7.gyakorlat (339-345). Mászóvas gyakorlatok. Katonai terepsport (372-380).</p>	3
	<p><u>Egyenkinti kik.:</u> "Vigyázz" állás. Fordulatok állóhelyben. Testhelyzetek. Menet (1-27). Tiszteletadások (209-233).</p>	22
	<p><u>Zártrendi kik.:</u> Zártrend gyalog. A raj zártrendje. Szervezet. Alakzat. Sorakozó, fordulatok, testhelyzetek (142-156).</p>	
	<p><u>Csatár és harckik.:</u> Terepismeret, terep megítélés, terep kihasználás (381., 386-389). Magtartás tüzelőállásban. Tűzfegyelem (390-394). <u>Közelharc:</u> Közelharc lényege és elvei (427-432).</p>	
	<p><u>Mű.kik.:</u> Rejtőzés és fedezés (499-503). Mű.szerszámok (496). Kötélkötések (497).</p>	
	<p><u>Gázvédelem:</u> Gázvédelem alapelvei (545-548). Gázálarc ismertetése.</p>	
	<p><u>Csap.lgv.:</u> Ellenséges repülők hatása (564-567). Repülők felség és hadijelei(oktató fajtábla).</p>	.
<p><u>Fü.kik.:</u> Láb ápolása. Orvosi vizsga. Testi tisztaság fontossága. Egészséges életmód. Védekezés a férgek ellen. Nemi betegségek. Óvszerek használata. Iszákosság.</p>		
Hír.mű.kiképzés	<p><u>Vezetékes</u></p> <p><u>Hangolvasás:</u> 1., 2.sz.gyakorlat. Napi 1 óra. Egy fog.és gk.könnyű-raj szervezete. A raj felszerelésének ismertetése. Ép.felszerelés, álls.felszerelés. Rendszeresített vez.ag.ismertetése.</p>	20
	<p><u>Nehéz vezetékes</u></p> <p><u>Hangolvasás:</u> 1., 2.sz.gyakorlat. Napi 1 óra. Nehézraj szervezete. A raj felszerelésének ismertetése. Ép.felszerelés álls.felszerelés, a 39 M. többberű nehéz táb.kábel ismertetése. Dobvógkötés pupinosévével és anélkül. A dob felhelyezése a kábeltaligára és levétele.</p>	
	<p><u>Rádiós</u></p> <p><u>Hangolvasás:</u> 1., 2.sz.gyakorlat. Napi 2 óra. A raj számára rendszeresített készülék főrészeinek ismertetése, összekapcsolása. Antenna és sátorépítés.</p>	
Átvitel:		45

Kiképzési ág	Kiképzési anyag	Heti óra-szám
	Áthozat:	45
Lőkiképzés és fegyvertan	A lövés elmélete. A lövedék-pálya. A szórás. Célpont-áthelyezés. Pásztázás. Hibaháromszögelés. Távbecslés. Kispuska lövés. Bal szem behunyása, érintkezésvétel, elsütés. A hadipuska ismertetése, lőszerei.	6
Szolgálati szabályzat	Szoba, laktanya, istállórend. (Sz. 22., 23., 25.§.) Előljáró és feljebbvaló fogalma (Sz. 61., 62., 63.§.). Függelék (Sz. 77., 78., 80., 81., 82.§.). Kihallgatás, kérelmek (Sz. 89., 92.§.). Büntetések (Sz. 85-87.§.). Panaszok (Sz. 95., 96., 97., 99.§.). Kihallgatás, jelentések (Sz. 107., 108., 111.§.). I. II.hadik. Szolgálati ut.	2
Kat.ismeretek és Nemzetvédelem	<p><u>Hds.szerv.:</u> Fegyvernemek elnevezése, jellemzése, feladata. Hir.sz.d.békeszervezete. Előljárók nevei, megszólításuk. Rendszeresített rövidítések.</p> <p><u>Gazd.közig.:</u> Felszerelési jegyzék. Zsold. Kedvezmények, dohány. Katona-kenyér. Ruházat karbantartása és javítása. Gazdasági hivatalról általában.</p> <p><u>Nv.szolg.:</u> Kormányzó Ur teljes neve. Hadi tettei világháború alatt és után. Időszerű események. Katona újság felolvasása. Fegyvertények ismertetése.</p>	
	Istentisztelet	1
	Összesen:	54

2. hét.

Kiképzési ág	Kiképzési anyag	Heti óra-szám
A l i k é p z é s	<u>Kat.testnevelés:</u> 2.napi gyakorlatok: 1-7.gyakorlat (346-352). Mászóvas gyakorlat. Kézigránát dobó gyakorlat (459-465).	3
	<u>Egyenkénti kik.:</u> Kiképzés puskával (28-35., 39-48.). Testhelyzetek puskával (56-57.), Töltés és ürítés (66-67.).	22
	<u>Zártrendi kik.:</u> Menet alakváltoztatások (157-166.). Puskafogások zártrendben (167-170.).	
	<u>Csatár és harc kik.:</u> Mozgás és a tűz (395-398.). A csatár harceljárása (398-401., 404-405.). A csatár magatartása önálló alkalmazása esetén (406-410., 416-417.).	
	<u>Közelharc:</u> Birkózó gyakorlatok (449.).	
	<u>Mű.kik.:</u> Tüzelőállások kiválasztása (507.). Tüzelőállás berendezése, megerősítése (508-509.). Mellvéd, lövészetknő és lövészgödör (510-514.).	
	<u>Gázvédelem:</u> Kik.gázálarccal. Gázkészültség, gázriadó (549-551.). Gázálarcot le, gázálarcot rejts. (549-556).	
	<u>Csap.lgv.:</u> Viselkedés alacsony, tád-nál. Légi megfigyelés elől való rejtőzés (568-569.). (F. háboru tapasztalatai 15.füzet III.Fejezet.)	.
<u>Eü.kik.:</u> Első segélynyújtás (629-632.) Menet-betegségek (633-636.).		
Hír.mű.kiképzés	<u>Vezetékes</u> <u>Hangolvasás:</u> 3., 4., 5.sz.gyak. Napi 1 óra. A távi.kábel felhelyezése fasorra, fák megkerülése, törzskötés, farkashurok, dobvégekötés, szakadt vezeték összekötése.	20
	<u>Nehéz vezetékes</u> <u>Hangolvasás:</u> 3., 4., 5.sz.gyak. Napi 1 óra. Neh.kábel legombolyítása a földre és felgombolyítása. A vezeték-függesztők felerősítése a nehézkábelre. Földrefektetett építés bemutatása kiképzett rajjal.	
	<u>Rádiós</u> <u>Hangolvasás:</u> 3., 4., 5.sz.gyakorlat. Napi 2 óra. Rád.készülék lehangolása. Hívás, jelentkezés gyakorlása készülék nélkül, majd készülékkel távb. üzemmóddal egyhullámu vonalban.	
Átvitel:		45

Kiképzési ág	Kiképzési anyag	Heti óra-szám
	Áthozat:	45
Lőkiképzés és fegyvertan	Magatartás a lőtéren, jelzők és biztonsági órák szolgálata. Kispuska lövés. Gsz. és géppi. ismeretése.	6
Szolgálati Szabályzat	Ébresztő, takarodó (185., 186.). Szd. ügyeleti közegek, (192/2., 3.). Készültség célja. Szigoru készültség. Együttartás (369., 375., 376.). Katonai karhatalom (A-15., 1.§.1.b., 6.§.1.b., 7.§.1.c., 8.§.). III., IV., V. hadicikk.	2
Kat. ismeretek és Nemzetvédelem	<u>Hds.szerv.:</u> Hir.zlj. békeszervezete. Előljárók nevei és rendfokozatuk. Rendszeresített rövidítések.	
	<u>Gazd.közig.:</u> Kinostár fogalma, a kincstár jövedelme. Közétk.biz. Anyag gondozás. Felelősség károknál.	
	<u>Nv.szolg.:</u> Család, nemzet, haza fogalma. Külső és belső ellenségeink. Fajvédelem. Névmagyarosítás. Időszerű események. Ujság felolvasás.	
	Istentisztelet	1
<u>Ö s s z e s e n :</u>		54

3.hét.

Kiképzési ág		Kiképzési anyag	Heti óra-szám
A L I P A R T I K I K É P Z É S		<u>Kat.testnevelés:</u> 3.napi gyakorlatok: 1-7.sz. gyak. (353-359.) Mászóvas gyakorlat.	3
		<u>Egyenkénti kik.:</u> Fogások szuronyos puskával (58-65.) Tiszteletadások puskával (224-230.)	22
		<u>Zártrendi kik.:</u> Szakasz zártrendje (171-182).	
		<u>Csatár és harc kik.:</u> A raj harcban. Vezetés (585-587). Harcalakzatok (588-595.) Mozgás harcalakzatban (596-609.).	
		<u>Közelharc:</u> Vivópóznákkal, szuronyos puskával és kgr.utánzattal (450-452.).	
		<u>Mű.kik.:</u> Táborig munkák (531-541.).	
		<u>Gázvédelem:</u> Lovak gázvédelme (559-560.).	
		<u>Menetgyakorlat:</u> 10 km-es menet. Menetfegyclem. Menetkönnyítések. Tereptárgyak, terepfedezetek ismertetése. Rep.elől való rejtőzés gyakorlása (lövészettel egybekötve).	
	<u>Csap.lgv.:</u> Megelőző lgv-i rendszabályok (570-572.). Lgv-i figyelés (573-579.). Lgv-i riadó. (580-583.)		
	<u>Éü.kik.:</u> Balesetek (637-653).		
Hír.mű.kiképzés	Vezetékes	<u>Hangolvasás:</u> 6., 7., 8.sz.gyak. Napi 1 óra. Egyesvezeték fasorra való ép-ének bemutatása kiképzett rajjal. Rövid egyesvezeték építése fasorra. Az építést figyelő távb.álls-t az oktató telepítse. Távb.kész.ismertetése beszédnél.	20
	Nehéz vezetékés	<u>Hangolvasás:</u> 6., 7., 8.sz.gyak. Napi 1 óra. Nehézkábel építése földre-fektetve és helyenként magasra emelve fákra és épületekre. Megfigyelő álls-okat az oktató telepítsen. Távb.kész.ismertetése és kezelése beszédnél.	
	Rádiós	<u>Hangolvasás:</u> 6., 7., 8.sz.gyak. Napi 2 óra. Kész.hibák ismertetése és elhárítása gyakorlatiasan. Készülék karbantartása. Álls.telepítés a terepen. Hívás, jelentkezés távb.üzemmódban.	
Lőkiképzés és fegyvertan		Hadipuska, gsz.és géppi.lövészet.	6
Átvitel:			51

Kiképzési ág	Kiképzési anyag	Heti óra-szám
	<u>Áthozat:</u>	51
Szolgálati Szabályzat	<p>Betegség szinlelése (327.e., d.,) Biztonsági őrségek és őrk feladata (385.) Őrutasítás fog. (386.) Egyes ember magatartása őrségen. Őrszol-gálatban álló őrk magatartása (49.§. B.) Őrk felváltása (412., 48.§.) Őrségről való eltávo-zás (431/1., 4., 432.) A lőfegyver megtöltése (398/3., 4., 5.) Őrség-küldönc kötelmei (418/3., 4., 5.) VI., VII.hadicikk.</p>	2
Katonai ismeretek és Nemzetvédelem	<p><u>Hds.szerv.:</u> Pság-ok, intézetek megjelölése.Ho., Hdt., Vkf., HM.Ur neve, rendf., megszólításuk.</p> <p><u>Gazd.közig.:</u> Részletes áttekintési jegyzék. Va-suti kedvezmény „Szabadságos igazolvány”-nyal való utazásnál.</p> <p><u>Nv.szolg.:</u> Titoktartás, kémkedés, kémelhárítás (oktató falitábla). Időszerű események. Fegy-vertények ismertetése.</p>	
	Istentisztelet	1
	<u>Ö s s z e s e n :</u>	54

4. hét.

Kiképzési ág	Kiképzési anyag	Heti óra-szám	
A L A P P I K É P É S	<u>Kat.testnevelés:</u> Puskaforgató gyakorlatok 1-7. sz.gyakorlat (360-371.) Mászóvas gyakorlatok.	3	
	<u>Egyenkénti kik.:</u> Tiszteletadás kp-on és jmű-n (242-244.) Tüzelés puskával (82-93.) Általános ismétlés.	22	
	<u>Zártrendi kik.:</u> Alosztály zártrendje (183-196.) Csapatok tiszteletadása (267-279.). Általános ismétlés.		
	<u>Csatár és harckik.:</u> Tüzelés (610-619.) Roham, (434., 620-623.)	22	
	<u>Közelharc:</u> Védelemben. Pc.jmű-vekkal szemben, erdőben, helységben (436., 437., 439-441.) Kiseb- sebb harcgyakorlatok rajban.		
	<u>Mű.kik.:</u> Táborimunkák (542-544.) Védekezés a hideg ellen.	22	
	<u>Gázvédelem:</u> Gázkamra gyakorlat (558.) Gázfegyve- lem (561.) Gázsebcsomag használata (659,)		
	<u>Menetgyakorlat:</u> 15 km-es menet . . . . . szd-ban. Biztosított menet gyakorlása. Lgv.figyelő és jelentő gyakorlatok menet közben. Összekötő hon- védpárok tevékenysége (lövészettel egybekötve).		
	<u>Csap.lgv.:</u> Lőfegyverrel való rep.elhárítás (Há- borus tapasztalatok 15.füzet III.Fejezet). Eje. elhárítás (oktató falitábla).		
		<u>Eü.kik.:</u> Sebesültek (654-655). Gázsérülések (656-658.).	
Hír.mű.kiképzés	Vezetékes	<u>Hangolvasás:</u> 9., 10.sz.gyak. Napi 1 óra. Föld- refektetett építés bemutatása kiképzett raj- jal. Egyesvezeték építése fasoron és helység- ben. Kiépített vezetéken beszédgyakorlat. Bontás.	20
	Nehéz vezetékes	<u>Hangolvasás:</u> 9., 10.sz.gyak. Napi 1 óra. Nehéz- kábel építése földrefektetve, helyenként magas- ra emelve fákra, épületekre. A kiépített veze- téken beszédgyakorlat. Bontás.	
	Rádiós	<u>Hangolvasás:</u> 9., 10.sz.gyakorlat. Napi 2 óra. Hívás és jelentkezés gyakorlása távi.üzemmódnál, hangolvasó készüléken, majd rádión.	
<u>Átvitel:</u>		45	

Kiképzési ág	Kiképzési anyag	Heti óra-szám
	Áthozat:	45
Lőkiképzés és fegyvertan	Hadipuska lövészet: Éles kézigránát dobás	6
Szolgálati Szabályzat	Órségek és örök tiszteletadása (52.§.) Fegyverbelépés (434/1., 435.) Órség készütsége(430/1., 2., 3., 5.) Fegyverhasználat (50.§., 457-463.) Eligazítás (51.§.) Elfogatások, fogolykiséret. Küldöncszolgálat. Honv.egyén magatartása szab. alatt. Eljárás megbetegedésnél. Egyesületekben való részvétel (51., 52., 53/1., 54/1.) VIII., IX.hadicikk.	2
Katonai ismeretek és Nemzetvédelem	<u>Hds.szerv.:</u> Ismétlés. <u>Gazd.közig.:</u> Utbaindítás „Menetlevél”-lel. <u>Nv.szolg.:</u> Nemzetellenes mozgalmak. Eljárás röpcédulával és felbujtókkal szemben. Időszerű események. Katonaujság felolvasása. Fegyvertények ismertetése.	
	Istentisztelet	1
	<u>Ö s s z e s e n :</u>	54

A „Segédlet az alosztályparancsnokok számára II.Rész Hiradó alakulatok kiképzése 1.füzet" 1-7. oldalán lefektetett elvek lényegét a következőkben közlöm:

I. VEZÉRELV.

Háboruban - még a nem harcos csapatok is - feladatukat sokszor csak harc árán képesek teljesíteni.

Gyakran előfordulhat, hogy hirádo egységeket is - feladatuk teljesítése közben - az ellenség megtámadja. Sokszor a saját parancsnokságukat is meg kell hogy védjék ilyen támadásoktól.

E z t a h a r c o t m i n d e n h i r á d ó a m a -
g y a r k a t o n a d i c s ő h a g y o m á n y a i s z e -
r i n t v i v j a m e g .

Ezért a hirádo kiképzés mellett fektessünk nagy súlyt az egyes ember és raj kiképzésére, illetve közelharcára.

Az egyes ember fegyvelmezésére (feszés, katonás fellépésére, a parancsok pontos végrehajtására, azok állandó ellenőrzésére) a gyakorlótéren kívül (tan- és gépteremben, irodában, központban, stb.) is minden alkalmat meg kell ragadni.

Behatóan kell oktatni a lövészetet, a kézigránát-dobást, továbbá a géppisztoly és a golyószóró s z ü k s é g s z e r ü kezelését.

II. AZ UJONCKIKÉPZŐK ELŐKÉSZÍTÉSE.

1./ Á l t a l á b a n .

E kiképzés az aloszt.pk. egyik legfontosabb feladata. Az egyes ember kiképzési időszakát megelőzőleg erre a kiképzésre rendszerint csak igen rövid idő áll rendelkezésre (kb. 14 nap), ezért a leendő kiképzőket is megfelelően szakosítani kell.

2./ A z u j o n c o k t a t ó k e r e t k i j e l ö l é s e .

A századparancsnokok a rendelkezésre álló, első sorban harcteret járt és ott helyét kifogástalanul megállt tiszteseiből kiválasztja mindazokat, akik katonai fellépésük, műszaki érzékük és tudásuk alapján számításba jönnek, mint ujoncoktatók, illetve segédoktatók.

Ezeket a szakasziparancsnokok segítségével kiválasztja és névszerint rajparancsnokká, illetve helyettesé kijelöli.

Általános elv legyen, hogy minden 8-10 ujoncra (elvileg minden rajra) 1 oktató és - ha lehetséges - 1 segédoktató jusson.

Az oktatókeretbe beosztott tisztetek (esetleg honvédek) előléptetésére való javaslatbahozatalát az első 4 hét kiképzői munkájától tesszük függővé. Itt természetesen tekintetbe kell venni a szervezés és állománytáblázat adta megkötéseket is.

Az oktatókeretbe természetesen a tsz.tiszteteket is számítsuk be, azonban szobaparancsnokul c.tizedeseket jelöljünk ki - tekintettel arra, hogy a tsz.tisztetek külön helyiségben vannak elhelyezve.

3./ Az ujoncoktatók kiképzése .

Az ujoncoktatók kiképzésénél az alábbiakra fektessük a súlyt:

- a./ Erkölcsi és nemzeti érzésük fokozására,
- b./ Fellépésükre és magatartásukra és
- c./ Az oktatás módjának ismertetésére.

Magát az oktatandó anyagot teljes terjedelmében - tekintve a rendelkezésre álló rövid időt - nem lehet átvenni, de ez nem is fontos, mert az ujonckiképzés folyamán minden délután a következő napi foglalkozást a szabályzatok alapján amugy is részletesen kell az oktatókkal átismételni, illetve oktatni! Az ujoncoktatók maguk is olvassák el és tanulják meg a szabályzatok megfelelő hágarozatait!

a-hoz: Az ujoncoktatók elsősorban erkölcsi és nemzeti érzésükben álljanak magas fokon.

A szd.pk.(megbizott tisztetek) behatóan ismertessék velük a „Segédlet, az aloszt.pk.számára I.Rész 1.Fejezet”, valamint a „Segédlet az aloszt.pk.számára. Példatár az erkölcsi neveléshez” című könyvek hátarozványait.

b-hez: Az ujoncoktatók fellépése és magatartása mind szolgálatban, mind szolgálaton kívül mintaszerű legyen! Mindig gondoljon arra az oktató, hogy minden ujoncának szeme rajta függ, őt lesi és őt utánozza!

Amilyen az oktató öltözködése, feszes magatartása, beszéde, stb.olyan lesz a rábizott ujoncoké is.

Az általános katonai kiképzésnél az oktató álljon mindig feszes és szabályos "Vigyázz!" állásban. Fordulatok és fővetések vezénylésénél kinyújtott karral előre mutassa az irányt.

Az oktatók súlykolják be a helyes vezényszó adást, mert amilyen a vezényszó (harsány és kis kitarítás után csattanós befejezés), olyan a végrehajtás! "Visszakozz!"-t csak akkor vezényeljen az oktató,

ha valóban rossz volt a végrehajtás, mert különben az ujoncok megszokják s nem is igyekeznek az első vezényszóra feszesen végrehajtani a fogást, mert ugyanis "Visszakozz!" lesz.

Az oktatók semmiféle fenytést nem szabhatnak ki. Ha az ügyetlenebb ujonccal a foglalkozási időn kívül is gyakorolni akarnak, erre a napos tiszttől kérjenek engedélyt. E foglalkozásoknál a napos tiszt legyen jelen. A rosszindulatú ujoncokat azonnal jelentsék a szakaszpk-nak

c-hez: Az ujoncoktatók előkészítésére rendelkezésre álló rövid időt nagyrészt az oktatás módszerének ismertetésére fordítsuk.

A századparancsnok mindenekelőtt vizsgáztatásszerűen tanulmányoztassa át a kiképző tisztikarral és legénységgel az alábbi segédleteket:

"Intézkedés a kiképzés végrehajtására" 1.füzet.

"Segédlet az aloszt.pk.számára" I.Rész 1.füzetből különösen az alábbi részeket: V.Fejezet: Erkölcsi tényezők. VI.Fejezet: A nevelés eszközei és módszerei. 33.oldal: a levante kik-ben részesültek kedvezményei. 40.oldal: a legénység magánéletének az irányítása. VIII.Fejezet: Idegen nemzetiségű legénység nevelése.

"Segédlet az aloszt.pk.számára" I.Rész 2.füzetből: I.Fejezet: A leg. eü.gondozása.

"Segédlet az aloszt.pk.számára" II.Rész 1/A.füzetből: I.Fejezet. 16.oldal: Utmutatás az oktatók részére.

A Harctéri példák ismertetése és a harcteret járt tisztek előadásai.

Ezután az ujonckiképzés első 10 heti anyagából a fontosabbakat oktattassuk az oktatókkal, úgy, mintha valóságban az ujoncoknak oktatnának.

A rövid időre való tekintettel az egy hétre előírt anyagot 1-2 nap alatt vegyük át.

III. ELŐKÉSZÜLETEK A KIKÉPZÉS MEGKEZDÉSÉHEZ.

1./ A parancsnok teendői.

A kiképzést megszervező és előkészítő csapatparancsnoknak (zlj.pk-nak) a következő teendői vannak:

a./ megállapítja a kiképzési szakmákat és meghatározza a szakmákban abban az évben kiképzendőik számát,

b./ megállapítja, hogy az egyes szakmák közül melyek kiképzésének végrehajtását bizza szervezetszerű alosztályaira, melyeket és hol von össze, illetve központi tanfolyamokra mikor, hová és mennyi személyt fog vezényelni,

- c./ a kiképzési segédeszközöket elosztja,
  - d./ a szabályzatok, illetve kiképzési rendeletek alapján a szakmák kiképzési anyagát megállapítja,
  - e./ a csapaton belül együttesen tartandó cselekmények (lövészet, bemutató, stb.) helyét és idejét megállapítja,
  - f./ a csapatszellem megeremtésére alkalmas kiképzési tevékenységet megállapítja,
  - g./ a kiképzés időbeosztását és helyét meghatározza,
  - h./ a kiképzési szükségletek pénzügyi fedezésére tervet készít, illetve a javadalmazásokkal gazdálkodik.
- A felsorolt a-h.pontokra vonatkozó rendelkezéseit a kiképzési időszak kezdete előtt írásban kiadja.

2./ A z u j o n c o k f o g a d á s a .

A századparancsnok az ujoncok bevonulása előtt mindent úgy készítessen elő, hogy a bevonulók a századhoz érve, át legyenek hatva a legnagyobb rendtől és tisztaságtól. Ágyuk, ruházatuk és felszerelésük is a legnagyobb rendben meglegyen.

Az ujonckiképzési tervezetet a zlj.pk-kal már ezideig hagyassa jóvá.

A szakasz és pajtásság beosztások kereteit a tisztések figyelembevételével úgy készítse el, hogy ebbe a keretbe a bevonulók számszerint beoszthatók legyenek. A szakaszparancsnok készítse el a bevonuló ujoncok állapotáról és későbbi előhaladásukról vezetendő névjegyzéket.

A bevonulás utáni 3-4 nap az előkészítő munkálatokra fordítandó és-
pedig:

- a./ személyazonosság megállapítása,
- b./ állományba vétel,
- c./ ujoncok ideiglenes beosztása, ágykiutalás,
- d./ hájvágás, beretválás, fürdés,
- e./ felszerelés a már előkészített ruházati és felszerelési cikkekkel,
- f./ polgári ruházat bevétel névlajstrom alapján. Ezt minden ujonc aláírja. A ruhákat a szd.elraktároztatja, de törekedjünk arra, hogy a hozzátartozók hazavigyék, vagy az ujonc vigye haza a legelső szabadsága alkalmával,
- g./ a szobaparancsnok az ujoncokat a szobában fogadja. Öltözködésükben az öregebb bajtársak segédkezzenek és ezzel együtt oktatják őket a ruházati cikkek elnevezésére; ugyancsak megismertetik őket a szd.bel-ső szervezetével és megtanítják a közvetlen előljárók neveit,

A heti beosztás csak utmutatásul szolgál, melyen a helyi és időjárási viszonyoknak, valamint az ujoncok előmenetelének megfelelően változtatni lehet.

A szd.pk.még az előző héten készíttesse el a következő hét anyagának napra való szétosztását, melynél legyen tekintettel a netalán elmaradt anyagra vagy a következő hétből már átvettekre. Ennél a munkánál messzemenő tervszerűséggel járjon el. Nevezetesen:

vegye tekintetbe az előljáró pság.által már esetleg előre elrendelt foglalkozásokat, mint fürdés, kispuska-lőtér kiutalás, gázkamra kiutalás ,stb.,

az egy napra eső foglalkozások változatosak legyenek, katonai testnevelést, tiszteletadásokat, közelharcot és hangolvasást minden napra állítson be,

az egy napra tervbe-vett anyagot úgy válassza össze, hogy a rendelkezésre álló idő és tér, valamint az oktatási segédeszközök a leggazdaságosabban legyenek kihasználhatók, pl.: a csatár- (harc) kiképzést kösse össze a műszaki kiképzéssel, vagy pl.a menetközben gyakorlandókat (figyelés, légvédelem, jelek továbbadása, stb.) a ki- és bevonulással kapcsolja egybe, stb.

Készüljön fel arra is, ha a tervbe-vett foglalkozásnak az időjárás nem kedvező, hogy késedelem nélkül tudjon más foglalkozást beállítani.

A századparancsnok az egyes kiképzési ágaknál az alábbiakra legyen tekintettel:

Az alapkiképzéshez szükséges felszerelés igénybevételét (fegyverzet, vivó-felszerelés, műszaki felszerelés, stb.), ha kevés áll rendelkezésre, a szakaszok között szabályozza.

A hangolvasást mind délelőtt, mind délután lehetőleg az első foglalkozási órára állítsa be.

A lökiképzést és a szolg.szab.oktatását úgy állítsa be, hogy ezalatt a szakaszparancsnok az oktatókkal a következő napi foglalkozást alaposan átvehesse.

A katonai ismereteket és a nemzetvédelmet a délelőtti foglalkozások alatt adott szünetekben iskolázza a szakaszparancsnok. Erre készüljön is fel, pl.: a katonaujságból előre jelölje ki az ismertető cikkét és az ujságot is vigye magával. Ezt az oktatást hetenként egy alkalommal a századparancsnok személyesen végezze.

Irás, olvasás és számolásra a rövidített kiképzés alatt külön kiképzési időt beállítani nem lehet. Ezért a rádiós, vezetékes és géptávírássok kijelölésére már a bevonulás utáni emberkiválasztásnál különös gondot kell fordítani.

A tisztessarjadék kiszemelése az első naptól vegye kezdetét. Az

h./ tartsuk meg a képességvizsgálatot,

i./ a képességvizsgálatok alapján az ujoncokat szakaszba, rajba, pajtáságokba véglegesen osszuk be,

j./ az oktatószemélyzetet is véglegesen jelöljük ki. Ebben az ujonckiképzés alatt ne történjen semmiestre se változás,

k./ raj-, szakasznévjegyzéket és szobalajstromot szerkesszük meg,

l./ ruházatot, főleg a lábbelit gondosan illesszük fel és tüzetesen vizsgáljuk felül,

m./ az ujonc-szakaszparancsnok tartson rövid, összefoglaló, erkölcsnemesítő, hazafias irányú előadást. Tárnya: a katonai hivatással járó kötelesség, jog és illetmény ismertetése, - szökésről, önkényes eltávozásról, bajtársak iránti kötelességről, lopásról és ennek következményeiről. Végül tájékoztatja őket az ujonckiképzés céljáról,

n./ közben állandóan érdeklődik az ujoncok magánügyei felől és adjon időt minden ujoncnak, hogy írjon hozzátartozóinak. A nekik szóló levelek címzését ugyancsak oktassa,

o./ az öregebb legénységet célszerű elkülöníteni és ellenőrizni, nehogy az ujoncok tájékozatlanságát saját céljaira felhasználja. Különösen a lekenyerezési eseteket kell kiirtani, mert ez balkáni tulajdonság,

p./ A szoba, illetve laktanyarend végleges helyreállítása után a szd.pk.üdvözlí az ujoncszakaszt, majd ugyanezt teszi az egybegyűlt ujoncoknál a zlj.pk.is,

r./ az ujoncszakaszparancsnok tartson rövid előadást a szobarendről, szobaküldönc kötelességeiről, megbetegedéseknél való eljárásról, a századkihallgatásról, a jelentések és kérelmek előterjesztéséről. A külső körlettakaritási munkálatokat az első hetekben lehetőleg ne az ujoncokkal végeztessük,

s./ a katonai előképzés eredményét vizsgáljuk felül és a 4.vagy 5. napon megkezdődhet a részletes heti kiképzési tervezet szerint az ujonckiképzés.

IV. A KIKÉPZÉS VÉGREHAJTÁSA.

Az általános ujonckiképzés időszaka alatt a kiképzési célokat és a feltétlenül átveendő kiképzési anyagot a következő 4 táblázat tartalmazza.

Miután a most folyó háboru tapasztalatai még nincsenek teljesen kiértékelve, a szd.pk.kötelessége a közben kiadott haditapasztalatokat azonnal ismertetni az oktató tisztekkel és legénységgel.

A heti beosztás csak utmutatásul szolgál, melyen a helyi és időjárási viszonyoknak, valamint az ujoncok előmenetelének megfelelően változtatni lehet.

A szd.pk.még az előző héten készíttesse el a következő hét anyagának napra való szétosztását, melynél legyen tekintettel a netalán elmaradt anyagra vagy a következő hétből már átvettekre. Ennél a munkánál messzemenő tervszerűséggel járjon el. Nevezetesen:

vegye tekintetbe az előljáró pság.által már esetleg előre elrendelt foglalkozásokat, mint fürdés, kispuska-lőtér kiutalás, gázkamra kiutalás, stb.,

az egy napra eső foglalkozások változatosak legyenek, katonai testnevelést, tiszteletadásokat, közelharcot és hangolvasást minden napra állítson be,

az egy napra tervbe-vett anyagot úgy válassza össze, hogy a rendelkezésre álló idő és tér, valamint az oktatási segédeszközök a leggazdaságosabban legyenek kihasználhatók, pl.: a csatár- (harc) kiképzést kösse össze a műszaki kiképzéssel, vagy pl.a menetközben gyakorlandókat (figyelés, légvédelem, jelek továbbadása, stb.) a ki- és bevonulással kapcsolja egybe, stb.

Készüljön fel arra is, ha a tervbe-vett foglalkozásnak az időjárás nem kedvező, hogy késedelem nélkül tudjon más foglalkozást beállítani.

A századparancsnok az egyes kiképzési ágaknál az alábbiakra legyen tekintettel:

Az alapkiképzéshez szükséges felszerelés igénybevételét (fegyverzet, vívó-felszerelés, műszaki felszerelés, stb.), ha kevés áll rendelkezésre, a szakaszok között szabályozza.

A hangolvasást mind délelőtt, mind délután lehetőleg az első foglalkozási órára állítsa be.

A lőkiképzést és a szolg.szab.oktatását úgy állítsa be, hogy ezalatt a szakaszparancsnok az oktatókkal a következő napi foglalkozást alaposan átvehesse.

A katonai ismereteket és a nemzetvédelmet a délelőtti foglalkozások alatt adott szünetekben iskolázza a szakaszparancsnok. Erre készüljön is fel, pl.: a katonajátszókból előre jelölje ki az ismertetendő cikket és az ujságot is vigye magával. Ezt az oktatást hetenként egy alkalommal a századparancsnok személyesen végezze.

Írás, olvasás és számolásra a rövidített kiképzés alatt külön kiképzési időt beállítani nem lehet. Ezért a rádiós, vezetékes és géptávírásszok kijelölésére már a bevonulás utáni emberkiválasztásnál különös gondot kell fordítani.

A tisztessarjadék kiszemelése az első naptól vegye kezdetét. Az

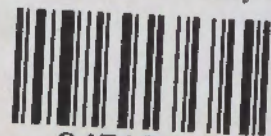
alosztályparancsnokok és a szakaszparancsnokok ujoncaikat már kezdettől fogva ebből a szempontból is figyeljék.

A rajparancsnokok tartsanak naponta rajvizsgát. Ennek tervszerű előkészítése (a napi vizsgálatok anyagának szobánként való kifüggesztése) és ellenőriztetése (napostiszt) az alosztályparancsnok feladata.

---oOo---

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84715575

